

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА .

КНИЖИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ Ш. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 3 крајц. за трипутъ. № 50.

ЦРНЫЙ ПРОСІЯКЪ.

(п р о д у ж е н о.)

По кои путъ догађало се, те кои слуга излазаше изъ куће и фјакере дозиваше, кои су се налазили на крају сокака. На позывъ долазау не само фјакеръ, но и читава гомила просіяка, кои сигурно съ добримъ основомъ, остављаше своя места на вратима одъ Сен-Силпиаса. После тога излазио е овај или онај човекъ, кои или уздизаше чело, или жалостно обараше главу, осмѣякуюћи се или псууюћи, руменъ одъ радости или блѣдъ одъ очаянія. У првомъ случаю обколаваше га гомила просіяка, и искаше постоянно милостивю; у другомъ случаю гурали су се они съ презрителнимъ слеганѣмъ рамена.

„Шта ли е овде?“ мишљаше нашъ црнацъ.

Одприлике после едногъ сата показасе Каралъ на вратима одъ ходника.

Кадъ угледа црногъ просіяка, намршти се и чинило се као да се узтеже. Али брзо предомисливши се, прекорачи преко прага и сиђе брзо на сокакъ.

Црный просіякъ дрктао е на свомъ камену и обузе га страханъ немиръ.

Изненада дође му една мисао и она прекине нѣгову неизвѣстность. Люди неки у очаянію, други у поноситой радости, кои изъ ове куће излазау, неколико речій, кое су просіяци изговорили, изгледъ куће, све га то увераваше, да онъ стои предъ коцкарницомъ.

Али збогъ чега побеже Каралъ? На што е оно тайне пуно писмо? У томъ мора да каква превара лежи.

Просіякъ остави свой каменъ и пређе преко сокака.

„Морамъ га видети,“ прогунђа онъ, „и съ њимъ говорити.“

Онъ хтеде ући у кућу, аљ наданућу стане. Три у дрномъ одеу човека съ бошка сокака упуте се къ

њему. Онъ се уклони на страну, да бы имъ путъ направио.

Ова три човека уђу у кућу; на место да се узъ басамакѣ узпну, остадоше дотле у ходнику, докъ на крају сокака неугледаше множину пандура. Као да е само то изчекивао быо, извуче садъ онај одъ ова три човека кои се чинаше да е најстари, белу шарфу изъ свогъ прслука и припаше е преко альине.

„Айдемо горе, господо!“, рекне онъ.

Просіякъ удари се по челу.

„Разумемъ, разумемъ!“ викне онъ тужно. „Писмо хтели су га упропастити и я га немого спасти.“

Унутра у кући одъ едногъ сата слѣдуюће се догодило:

Кадъ су се Ксавіе и Каралъ узцели узъ басамакѣ и на првомъ спрату куцали, дочека иѣ еданъ служитель, кой иѣ е пытао, шта заповедаю. Наместо одговора Каралъ е показао кое онъ. Служитель отвори друга врата и уведе два пріятели у велику осветљену салу.

У овой сали стаю е дугачакъ асталъ, обкруженъ коцкарима у три реда.

При улазку два пріятели ниеданъ одъ овогъ друштва ніе се обазрео. Свакій е быо тако удубљенъ у непрестану промену игре, да бы се общта внимательность текъ онда пореметила, кадъ бы таванъ пао, или полицай-комисаръ дошао. Но ипакъ ту е быо некій, съ коимъ су се Каралъ и Ксавіе разговарали. Еданъ вретенасть, окорео господаръ, кои е изгледао као да е съ вешала спао быо; онъ иѣ предсретне и поздрави Карала, као да е съ њимъ одавно познатъ. То быаше предузиматель посла.

„Како е?“ упита онъ. „Може ли се човекъ у овогъ господина поуздати?“

Далъ пыташе онъ тихимъ гласомъ и мигомъ пунимъ значеня.

„Овај господинъ овде мой е пріятели,“ продужи мулатъ.

Ико обрадованъ, да познанство съ господиномъ учини, окрепе се садъ предузиматель ка Ксавіе-у са споразумителнимъ осмейкиванѣмъ, кое е промашило свое дѣйство. Моє заведеніе стои вамъ на услуги. У овомъ се спрату игра *трантъ карантъ* (игре); у сали на десно *екарте*; у оной на лево *буильотъ*; на другомъ спрату имамо рулета, виста, и три шака. Можете избрати. Али у трећемъ спрату — —

Доста већъ, господарь Муте,“ пресече му речь Каралъ.

„Ай, ай,“ рекне г. Муте мало насменувши се; „заръ господинъ неволи, што се игра на трећемъ спрату?“

Каралъ му намигне да ћути.

„Е добро, добро! замумла господарь Муте, окрепувши се. „Изгубите ли ваше новце на првомъ, на другомъ или на трећемъ спрату, све е едно; они неизлазе изъ куће.“

Ксавіе при овомъ разговорѣ осети тешкій тереть на срцу. Нѣговъ погледъ, блудѣій око астала, меріо е играче, и невиде ни едно лице разположено. Одвратна жудня вирила е изъ очію свою, кои су се были забленули у руку банкера. Већа часть око зелене чов налазећи се людій была е у бедномъ оделу. Грубе, пряве кошуль вириле су исподъ нѣовы капута, а ипакъ растурали су новаць пуномъ шакомъ.

Неколико сайно налицканы женски умешале су се быле овде онде између играча.

„Нисмо дошли да гледамо“, рекне Каралъ. „Неизгледа башъ тако лепо. Аль немари ништа. Умеш ли играти виста?“

„Неумемъ,“ одговори Ксавіе.

„А екарте?“

„Помало.“

„Ніе довольно. — А буильотъ?“

„Юшть манъ.“

„То морамо избрати или рулету или трантъ е карантъ. Кою већма волишь одъ ове две игре?“

„Незнамъ ни одну ни другу.“

„То ништа несмета любезный. Рулета, трантъ и карантъ еднаке су игре, и обадве су измишлѣне за незналице теби подобне. Нећешъ самъ играти, банкеръ ће предузети тай посао. Дакле кажи на што си се решио; слѣдуй своє внушенію.“

Ксавіе бы се найрадїе решио да се врати, али е было већъ далеко заишао, ніе се смео враћати.

„Айде рулету“, рекне онъ.

Каралъ га узме подъ руку и изпну се на еданъ спратъ више. Господарь Муте изађе имъ на сусреть.

„Обете л' срећу на рулети да покушате, господине?“ рекне онъ. „Я имамъ честь, желити вамъ срећу.“

Сала на другомъ спрату быяше намештена као и на првомъ; само се на среди покривеногъ са зеленомъ чоіомъ астала, око кога су сиграчи навалывали, налази-

ла као нека округла чинїйца, кое се окраякъ деліо на мале узасобно едно за другимъ слѣдуюће црвене и црне преградице. Свака ова преградица имала е свой брой. У среди чинїйце, коя е у рупи на средъ астала стоећой угођена и окретна была, налазаше се една вртежка, коя е на то служила, да се машина кружно кретати може. Около чинїйце были су по асталу заокружени броєви одъ 1 до 36.

„То е рулета,“ рекне Каралъ, „айде да се играмо.“

Онъ повуче Ксавіе-а и покаже му єдну столицу, кою е башъ онда овомъ проклетомъ машиномъ еданъ у пропашићеный несрећникъ оставіо.

Ксавіе седне и гледаше у рулету.

Съ почетка ніе се разумевао у рулети ништа. Толкованя иза нѣга стоећегъ Карала само іошть већма заплету нѣгове представе. Вртежка се окрепе; а мала! куглица, кою е крупіе (помоћникъ банкеровъ) врло вешто заокренуо, окретала се такође но противимъ правцемъ и котрляла се поредъ окраяка чинїйце; кадъ е потомъ пала у какву преградицу викао е банкеръ:

„Црвено, ліо (текъ) мало.“

или:

„Црно, тако (чифтъ) велико.“

Потомъ е скупляо банкеръ помоћу єдне мале кукице новаць оны, кои су изгубили, а другїй међутимъ, съ несравнѣномъ точношћу додавао е комаде одъ 5 франака или лудоре оное, кои е добыо быо.

Пошто е Ксавіе гледао 10 минута, извади изъ свое кесе два лудора

„Куда да метемъ?“ упыта онъ Карала.

„Чини по внушенію; по внушенію, любезный!“ одговори овай као какавъ пророкъ. „Метни кудъ оћешъ.“

Ксавіе метне свой улогъ и овай дође на бр. 23.

„Игра е готова,“ рекне банкеръ. „Ништа више неоскудѣва.“

(продужиће се)

РОБЪ НА КАВКАЗУ.

(продужено)

VI.

Наскоро затимъ дође князь Дагестанскїй, али недође у собу унутра но седне испредъ прага на єдну клупу. Покрай нѣга стаяо е нѣговъ дворскїй управитель и єдна особа, именовъ Индрисъ, еданъ рускїй бегунаць, кои е толмачіо. Садъ се између Шамила и зароблѣны княгиня помоћу толмача поведе слѣдуюћїй разговоръ:

Шамилъ извѣсти се найпре съ великомъ пажњомъ о станю зароблѣнница.

Мы смо мало уморне, а иначе смо хвала Богу добро.

Мени е врло чудно, рече Шамилъ, да сте вы тако срећно овде дошли, самъ Вышнїй помогао вамъ е те сте живе остале, онъ е и мени свою милость указао, што

Ћу помоћу васъ, едну одъ найвећи мои желя сада испу-
нѣну видити, ерѣ ѣу у промену за васъ могъ сина добы-
ти. Немојте се ничега плашити и будите сасвимъ спо-
койне, вама неће овде ништа рђаво бити, и сви ће се
вама као са мојомъ породицомъ у свачему поступати,
али то само захтевамъ одъ васъ, да безъ могъ дозволе-
ня ништа непишете. Ако Вы ступите у тайно спо-
разумленѣ, или ако вамъ они узчине недозвољне пред-
логе, онда нећу никакво призренѣ на васъ имати, онда
нећу ни вашу децу поштедити. Я ѣу васъ све уништити,
као што самъ убити дао 10 руски офицера, кои су добили
едно писмо сакривено у лебу. Я самъ иѣ све дао погу-
бити. И то немојте заборавити, да самъ я едну грофи-
цу у Тарнополо бгашъ при венчаню нѣномъ у робство
одео. Я самъ е већ одавно могао у замѣну за друго
роблѣ кући нѣной одпустити, да самъ само хтѣо, но она
е иоштѣ у робству, и то само зато, што ми е узѣ носъ
ишла. То се може и вами догодити, упамтите добро.

После ове бесѣде очекивао е Шамиль одговоръ одъ
княгиня; но княгиня Анна была е одвећ раздражена и
огорчена па не онај парѣ ни одговорити могла: зато
привати рѣчь нѣна сестра, и рекне Шамилу:

„Те су претнѣ излишне; мы иѣ непотребуемо, да бы
се вами повиновали. Наше положенѣ и наша начела за-
браною нама лагати, и што мы обеѣма, на то се може-
те тврдо ослонити. Што се пакъ тиче писама, коя ће
намъ долазити, то мы неможемо емствовати за нѣовъ са-
држай.

Добро, одговори поглаварѣ планински народа, но и-
пакъ вамъ кажемъ, немојте заборавити, да се налазите
у власти Шамиловой.

Тыме се сврши аудіенція. Шамиль се дигне и о-
тиде.

Осимъ три Шамиловы султаница Зайдете, Шуанете
и Аминете быаше у сараю у Дарги-Ведену иоштѣ вели-
кій брой сродника и служавній, ту быаху и майке помла-
ђи жена, кое су водиле бригу о куйни и кућевномъ по-
слу; далѣ жена Цемал-Едива, учителя Шамиловогъ, вос-
питателька Шамиловы ћеркѣ, едина стара намргођена та-
таркина; жена дворскогъ старателя Кація, именовъ Ели-
та; далѣ Тамара, жена Селима, едного Шамиловогъ лю-
бимца, но коме Шамиль не башъ веровао; збогъ чега е
онъ наложио Тамари, кою су Чеченци иоштѣ као дете на
Алазану заробили, да на свога мужа добро мотри. — У
тако великомъ друштву было е наравно и свакояки
сплеткѣ и женске кавге и инаетлука; зато су княгинѣ
увидиле, да е нужно остати при достойномъ и поноси-
томъ владаню и држаню, кое су оне одма съ почетка по-
казивале.

(продужиће се)

ПУТНИЧКІЙ ТЕАТОРЪ.

Путникъ. Гди е овде меана брате?

Селякъ. А што ће ти господине?

Путникъ. Радъ самъ да се саставемъ са учите-
лѣмъ.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

РУСИЯ.

У Петербургу 28. Мая. — Царѣ е дозволио, да сви
равѣны и болестни офицери, кои поради поправке здра-
вля у стране землѣ иду, добыю пасоше безплатежно.

— Ѓенераль Сумароковъ (досаданій командантъ за-
падне войске) стигао е овамо изъ Варшаве, а князь Мен-
чиковъ изъ Москве.

— Царѣ е заповедіо, да се установи у Иркутску е-
дно одѣленѣ за флотску управу, коя ће стояти подъ гу-
бернаторомъ источне Сибириѣ, и коя ће непосредственно
управляти свима дѣлама флоте на тихомъ океану.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 8. Юнія. „Монитеръ“ доноси намъ про-
ектъ едного закона о престолонаслѣдству, и о регентству,
кои мы овде у изводу саобштавамо:

Царѣ постае пунолѣтанъ са навршенѣмъ 18-те го-
дине. Царица постае регенткина, ако нѣвъ супругъ друг-
чѣ не нареди; она неће смети за време траяня регентства
преудати се; у случаю ако царице небы было или ако
бы царѣ учинио особену наредбу, прећиће регентство
(привремено управлянѣ съ државомъ) на едного принца

одъ царскога дома по закономъ реду престолонаслѣд-
ства. Еданъ регентскій советъ, састоѣній се изъ 5 лица,
быће саставлѣнъ и тай ће у споразумленю съ принцевима
царскога дома рѣшавати о женидби цара, о обявама ра-
та, о заключеню уговора и о предлозима сенатски пред-
ложеня.

НѢМАЧКА.

Изъ Ваймара пишу подъ 3. Юніомъ слѣдуюће: Око
6. сатѣй по подне стигла е овамо на особенимъ парнимъ
колима удова царица руска заедно са великимъ князомъ
Михаиломъ, и дочекана е одъ нашегъ целогъ великовой-
водскогъ двора. — Сутра се очекуе долазакъ удове
кральнице Нидерландске. Царица и великій князь Миха-
иль кренуће се сутра одма далѣ у Штутгартъ. Говори
се, да ће сутра и краљ Прайскій идући у Штутгартъ
проћи крозъ Ваймарѣ.

ЦАРСТВО ХАЙТИ.

Лондонске депеше одъ 4 Юнія являю слѣдуюће:

Три иляде бунтовника, кои су се противъ цара Су-
лука побунили, ударили су на главну варошъ Хаити и о-
своили е.

ПОЛИТИЧКІЙ ПРЕГЛЕДЪ.

У Бечу 7. Юнія. — У сѣверо-американской размицы наступила е промѣна; т. е. после толикогъ страшена и стрепена наеданцуть готово сви листови европски новина тога сумышляна, да ће се та цела размирица, коя е хтела у кровавый и огорченый рать да букне, распрывыти на лещь начинь.

Саобштенъ Марсіеве депеше сенату вашингтонскомъ, у којой се доказима правда одпуштаѣ енглескогъ посланика Кремптона, дало е поводъ и прилике дебатама (спорномъ разлаганю), коє су уобште миролюбивогъ значая. — А исто е и у енглескомъ парламенту вѣсть, да Енглеска на одпуштаѣ свога посланика Крептона нѣ наумна одговорити съ одпуштаѣмъ американскогъ посланика, г. Далсаса, поздравляѣна найживльимъ ускликомъ и радосчу, и Дизраели, кои позива правительство на одговоръ за поступаѣ Крептоново, истоме — правительству — уедно препоручує, да се не меша у политику сѣверо-американски савезны држава у смотреню среднѣ Америке.

„Глобе“ еданъ министеріалный листъ, найпосле изьявує, да правительство треба да пошлѣ у Вашингтонъ на место Крептоново другогъ посланика.

„Таймсъ“ пакъ изражава се о целой той ствари овако:

„Пытанъ ово тиче се само личности г. Кремптона, а американскій кабинетъ притомъ изьявує, да онъ никакву намѣру нѣ имао вреѣати Енглеску. Па и мы сами велимо и мслимо, да е поступаѣ и владанъ нашегъ посланика неупутно и осудително. Онъ е очевидно врло лакомислено поступао, и нѣ никадъ довольно размыслио важность свой дѣла, нити пакъ достоинство свога посланства. Велика часть ове кривице пада наравно на оне, кои су таковогъ човека оставляли на ономъ мѣсту, за кое онъ очевидно способанъ нѣ быо, и што су га найпосле кадъ су га нѣговы нецѣлосхдни поступцы у велику неприлику довели. доде силомъ на реченомъ мѣсту одржавати хтели, докъ нѣ найпосле честь наша и наше землѣ захтевала да га бранимо.“

Но при свемъ томъ неможе се таити, да Енглеска у целомъ овомъ послу не игра башъ нивакву славу ролу; да е она яко понижена, и да ће Палмерстоновъ кабинетъ за то пониженъ енглескогъ народногъ поноса горко платити. — Изъ Париза являю, да се Француска коначно рѣшила, посредовати измежу Америке и Енглеске. Што се пакъ тиче пытаня среднѣ-американскогъ, то е сва прилика, да ће се оно окончати ревизиомъ (пре-тресанѣмъ и допунителномъ поправкомъ) Клейтон-Бульверскогъ уговора.

У Берлину 4. Юнія — Измежу Берлина и Беча влада у ово посленѣ време живо телеграфско саобштванѣ будући велику часть дипломатски извѣсія шилѣ руско посланство изъ Берлина князу Горчакову у Бечъ, а исто тако и обратно долазе изъ Беча непосредствена наставляна у Берлинъ. Прайско министерство иностраны дѣла развѣ врло велику дѣлательность, и заключенѣ мира дало е дипломати тако великій подвигъ, да Прайска и съ онаковимъ државама, на кое пре нѣ тражила уплива задобити, као и. пр. са Сардиніомъ, жели ступити у тешнѣ одношає и да се тако надмеѣ съ Аустріомъ на свакомъ полю, гди годъ Прайска по качеству своемъ као велика сила на то право има. Пытанъ дакле подунавски княжества, сатра се као такова стваръ, кою Прайска никако упустити неѣ, и право, да и она буде заступана у комисіи, коя има разправляти пытаня речены княжества, бране и заступаю прайски посланицы у Паризу, Лондону и Бечу съ найвеѣомъ енергіомъ и заузетосчу. Веѣь сама та околность, што су Русія и Прайска тесно сvezane, дає Прайской повода къ овомъ заузимаю своеме. Рускій кабинетъ иде на то да оснажи свой упливъ у подунавскимъ княжествима, а прайскомъ кабинету иде у рачунъ, да Русія ту помоѣ неодрекне, но да съ ньоме у заедини ради. И потоме могу се у пытаню о преустройству подунавски княжества разпознати слѣдуюће стране: Аустрія Енглеска и Турска на одной, а Русія, Прайска и Сардинія на другой страна; Француска пакъ стои у среди, и држи измежу обадвею страна равнотежу.

О Г Л А С И.

СОБНЫЙ НАМЕШТАЙ

као : канабета, ормани, астали, кревети, огледала, лустери (поліелеи) и т. д.; а тако исто и

ОДЪ НОВА СРЕБРА

РАЗЛИЧНЕ ЦРКВЕНЕ УТВАРИ

И ЗА ДОМАЉУ ПОТРЕБУ СТВАРИ

могу се у најболѣмъ избору, а ценомъ найумереніомъ до-
быти у Земуну кодъ

СИНОВА СПИРИДОНА АНДРЕВВИЧА.

Подписаный дає подъ кирію кафану г. браѣ Льотића у Смедереву, коя постои у чаршии, на пиаци. Съ истомъ кафаномъ иду 7. соба за путнике, еданъ мутвакъ, еданъ аръ за конѣ и шуна за кола, подъ којомъ има и бунаръ съ добромъ водомъ. Ко бы желіо узети ову кафану подъ кирію одъ данасъ за унапредакъ на одну годину и еданавѣть месецій, нека се у истой кафани подписаноме погодбе ради пріявити изволи. (1—6)

У Смедереву 30. Мая 1856.

ИЛИЯ МЛАДЕНОВИЧЪ,

Арендаторъ.

Кои бы кадъ потребо-
вао кола за провозъ и шетню,
нека се изволи явити Виѣен-
тию Станисавлѣвичу, у
Читалишту.

Петаръ Милорадовић изъ Катри-
ге, Овр. Рудничк., Милавъ Достанић
изъ Брѣана истога окруж. и Петаръ
Вукићевић изъ Мршьяца, Овр. Ча-
чанск. проглашени су надлежнимъ су-
довима за распикуѣ.